

E. A. W. LUCAS

NATIVE ECONOMIC COMMISSION.
NATURELLE EKONOMIESE KOMMISSIE.

Sitting at

Capetown
April 25th 1931.

Veldman
Ngogo
Mama
Hobbs

MINUTES OF EVIDENCE.

(Pages 4040-4069).

G. N. Ribbink (PP. all)

..... (PP.)
Official
Shorthand-Writers,

I N D E X

	Pages
Mr. N. R. Veldsman, Secretary, Juvenile Advisory Board, Coloured Section.	7040 - 7061
Mr. J. D. Ngojo, Court Interpreter,	7062 - 7069 ^g
Mr. B. W. Mama, Principal, Uitvlugt Mission School,	7069 ^g - 7069 ^h
Mr. Sam Hoho, Organizer of the I.A.N.C.	7069 ^h - 7069 ^j

MR. VELDSMAN.

NATIVE ECONOMIC COMMISSION.

CAPETOWN, SATURDAY, APRIL 25th, 1931. 9 a.m.

NINETY-FIRST PUBLIC SITTING.

PRESENT:

DR. J.E.Holloway (Chairman)

Major W.H.Anderson.	Mr.A.M.Mostert.
Dr. H.C.M.Fourie.	Dr.A.W.Roberts.
Mr. F.A.W.Lucas K.C.	Sen.P.W.Le Roux van Niekerk.

Mr. C.Faye (Secretary)

MNR. NICHOLAAS RUDOLPH VELDSMAN (OPGEROEP EN ONDERVRA.)

VOORSITTER: Wat is U posiesie hier, Meneer Veldsman?--
Ek is Sekretaris van die gekleurde seksie van die "Juvenile
Advisory Board" vir Kaapstad.

U het 'n verklaring ingehandig waarin U se dat die
naturelle die posiesie nou moeiliker maak vir die kleurlinge
as wat van te vore die geval was?--Ja, dit is so.

Is dit 'n verandering wat in die laaste jare plaas
gevind het?--Ek het groot geword in die Kaap, en vir 15 en
20 jaar gelede was dit maar weinig dat naturelle hier in kom-
petisie gewees het met die gekleurde man.

Is daar nie werk genoeg nou vir alle twee?--Nee.

Betekén dit dat die lone wat betaal word aan die gekleurde
gekleurde mense verminder word deur die kompetisie?--Ja,
dit is wat nou in die laaste tyd gebeur.

Is daar enige rede waarom die naturelle biesonderlike
soorte van werk kry wat die gekleurde mense nie kry nie?--Wel,
ek kan net alleen se dat dit is omdat hul goedkoper lone kry.
In 1928 was ek na die Dokke gestuur deur die Regering, en al
die voormanne het vir my gese as hulle moet kies dan sal hul
liewer gekleurde arbeid vat; die gekleurde mense is meer
ontwikkel, en hul werk beter en trek nie so baje rond, maar dit
is net omdat die naturalle goedkoper is dat hul die werk
gekry het in die dokke.

Daar was aan ons meegedeel dat in die melkery word uitsluitend naturelle gebruik?--Ja.

Is dit ook 'n kwessie van prys?-- Die naturel het in die laaste jare 'n baie groot faktor geword in die Kaap. Van te vore was dit nie so groot gewees nie, maar teenswoordig is dit anders; vir die werk wat nodig is om koeie op te pas en om melk te bring word almal naturelle gebruik. Wat hul kry kan ek nie se nie.

Dit is nuwe werk wat ontwikkel het nadat hul hier gekom het?--Ja; om agter perde te kyk ; werk wat vroeger altyd in die hande van die gekleurde mense was-- maar dit is nou ook weg. Die werk om agter die stal te kyk en om die perde te voer, dit is nou ook almal in die hande van die naturelle gekom.

MNR. MOSTERT:En om te dryf?-- Nee; nou dat die motors ingekom het word die drywers nie so baie meer gebruik nie, en as motor drywers word die naturelle nie so baie hier gebruik nie.

Hy kan nie dryf nie?--Nee, by die Corporation word hy ook nie gebruik nie as dryver.

Dit is net om die perde op te pas dat U se dat die naturelle gebruik word?-- Dit is net om die stalle skoon te hou dat hul gebruik word.

U se dat daar in die bouvakke en in fabriek onder ander vandag nie 10 persent gekleurde arbeid is?-- Ja, dit is so. U kan net na die plekke gaan in die Kaap en U sal sien al die arbeid vandag is naturel.

En in die fabriek?--Dieselfde. Ek praat van ongeskoolde arbeid; die die masjiene, maar die ruwe ("rough") werk word gedaan deur naturelle.

U denk dat die proporsie van bruin mense so min sou

wees as een in tien?--Wel, wat die fyne werk betref, daar is die blanke man en die gekleurde man het die ander werk gedoen. Maar nou is die blanke man op die masjiene en die naturel doen die ander werk.

Is daar die geskoolde werk wat deur die bruin man gedaan word?-- Maar min.

In die ou tyd was die gekleurde man altyd die metseelaar en die pleisteraar?--Ja, dit is nog baje so; saam met die blanke doen hy nog die werk.

Daar het die naturel nog nie ingekom nie?--Nee. Daar is nog ander klasse werk in die bouvak wat nog deur die gekleurde man gedaan word en waar die naturel nog nie ingekom het nie.

Die pleister werk?--Dit is nog altyd in hande van die gekleurde mense.

En die hoefsmit werk?-- Daar die is ook nog in die hande van die gekleurde; daar mag in die Kaap miskien vier of vyf blanke smits wees, maar die meeste werk in daardie vak is in die hande van die gekleurde.

Doen die naturelle daar die werk nie?--Nee, hul het nie ingekom nie.

As U van die gekleurde praat, meen U dan die Slamse mense ook?-- Ja; ek sluit hul in.

MR. LUCAS: I want to ask you a few questions about the Apprenticeship Act. Will you tell us what is the effect on these trades which you have been mentioning and which you mentioned in your statement?-- Well, Mr. Lucas, the boy, before he can get on as an apprenticeship, has to pass Standard VI in certain trades and Standard VII in other trades.

Now, how does that affect the plasterers, for instance?-- It does not affect them at all.

Mr. Veldsman

What makes you say that ?- Well, sir, so far as the plasterers are concerned, most of these boys who go in for that work, start off as labourers to their fathers, who are plasterers, and they pick up the work from working with their fathers. When the inspector is not about, the father tells the boy, "You take up that trowel and start off", and in that way they become tradesmen in the long run.

And the bricklayer; what is the position in regard to him ?- The bricklayer is different, he must go through his apprenticeship.

Now, what affect is that having on the Coloured population ?- It has a detrimental affect, because the White boy is a great competitor in that trade with them.

And the carpenter ?- You find the same thing there. In carpentry, as far as apprenticeship is concerned, you find that that is practically out of the hands of the Coloured people.

You mean that the Coloured man is driven out of that as well ?- Yes.

Does that apply to woodwork in factories, too ?- No, it does not apply to woodworking.

And the furniture trade, that is also different is it not ?- The furniture trade is about 50:50 as far as the Europeans and the Coloured people are concerned.

And is that percentage maintained among the younger people who come on ?- Yes.

CHAIRMAN: Are the Natives getting into that ?- No, sir, not in this town, so far as I know.

MR. MOSTERT: You have told us that the Native and the Coloured people are working together. That is a statement which was made to us yesterday by Mr. Berman. He told us

Mr. Veldsman

that there is no jealousy there. Is that your view about it, too?-- Nee, dit is nie so nie; daar is 'n seker klompie mense wat aan die Nasionale Kongres behoort; daar sal miskien gekleurde mense onder hul wees, maar daar is nie baje van hul. Maar daar is nie social intercourse nie.

Wat ek wil se is dit: die Kaapse mense het altyd gese dat hul kan nie met die naturel klaar kom nie, maar nou hoor ons hul kom goed klaar en hul trou onder elkaar en hul werk saam?--Nie onder die betere klasse nie. Daar is nie een uit honderd nie, waar ek van af weet, waar die vader sy dogter sal toelaat om te trou met 'n naturel.

MR. LUCAS: What was said by Mr. Berman was that, in certain trade unions now in Cape Town, White people, Coloured people and Natives were co-operating in trade unions and that, where that had happened, in those trade unions, Coloured prejudice was disappearing. Do you know anything about that?-- I do not know what trade unions exist where there are Native members.

We were told that there were actually Natives on the Executive of some of those unions?-- It may be that that does take place, but about the only place where I can think where there would be Natives on the executive is in the Dock Union.

CHAIRMAN: That is stevedoring?-- Yes, that is about the only one that I can imagine.

MR. LUCAS: Are you in touch with trade unions?-- Yes sir, I am in this building all day long and I know more or less what is transpiring.

DR. ROBERTS: The quarrymen - they were spoken of, too?-- Yes, they would also come in. It may be possible

Mr. Veldsman

that there are Natives on the executive or that there are Native members in the union, but I am talking about other trade unions, about trades such as painting, masonry, carpentry and all that sort of thing,

MR. LUCAS: You are referring to building and engineering trades ?- Yes.

The old ones ?- Yes.

But there are a lot of new ones coming along ?- Yes.

MR. MOSTERT: Do you find now that the Native who comes from the North is having the effect of forcing Coloured people out of work ?- There is no doubt about it.

Could you give us an estimate of the number of Coloured people who are today out of work as a result of the arrival here of the Native ?- Just take one industry, the building industry; I consider that something like 1,000 Coloured people could be taken up into that industry. The wages were 4/6d to 5/- per day for labourer's work, but today there are not 50 men in these trades, the building trades, in the whole of the Cape Peninsula.

Is dit in die bou ambag ?- Ja.

Nie die landbou ?- Nee, ek praat nou van kontraktors wekk.

SENATOR VAN NIEKERK: What is the reason. Why have these people been pushed out of that work - why is the Coloured man no longer in those jobs ?- Well, the Native works more cheaply and you can drive them more. The contractor wants to get as much as possible done for his money.

DR. FOURIE: Dit is nie 'n kweesie van bekwaamheid nie ?- Nee, die gekleurde man is meer bekwaam.

SENATOR VAN NIEKERK: Yes, but is he as hardyas a Native ?- Yes, he is.

MR. LUCAS: Well, how do you propose improving the

Mr. Veldsman

present position ?- The only thing is to pay a minimum rate of wage and then leave it over to the contractor, the man who is in charge, to take that man whom he requires, to take the man whom he regards as the better worker ?-

MNR. MOSTERT: Behoor die naturel hier nie tuis nie?-- Nee, toe ek nog 'n kind was het ek hom nooit hier gesien nie. Ons was net bang vir hom as hy hier gekom het.

Hoe oud is U?--Ek is 62.

SENATOR VAN NIEKERK: Hy het hier gekom in 1880?--Ja.

Waarom druk die naturel die gekleurde vrou as ^Uhisbediende uit?--Dit is 'n nuwe ding wat vreemd is sover as dit die Kaapse Skiereiland betref. Ons het gehoor van die naturelle "houseboys" in die noorde, maar nou begin hul hier ook in te stroom. Nie so veel in die private huise nie, maar in die boarding huise en in die hotels.

Hoe kom kry hul daar die werk?-- Ek meen die mense kry meer van hul gedaan, want die meisies wat daar gewerk het het vir £3 in die maand gewerk en die "boy" werk ook vir £3 in die maand en dan doen hul nog buite werk daarby. Die mense kry meer werk uit die naturel uit.

VOORSITTER: Het die gekleurde meisie in die huis ook £3 in die maand gekry?-- Dit hang heelmaal van die huis af. Daar was gesinne waar hul dit gekry het, en ook meer ook.

Wat is die algemene loon wat aan die meisies betaal word, en wat vandag aan die naturelle betaal word?-- Die bedrag wat vandag aan 'n "servant" betaal word is omtrent £2 in die maand.

SENATOR VAN NIEKERK: Iⁿ die private huise is die naturel nog nie in nie?--?--Nie sover as ek weet nie. Maar in die hotels en boarding huise sal ons baie naturelle kry;

hul kan nog nie genoeg kry nie; dit lyk as of hul liever daar gaan werk as in private huise.

Verstaan ek U goed dat U se hul kan nie genoeg van die naturelle kry nie?--Nee, in die season kan hul nie. Ek praat van ons gebou hier vir die organisasie van die werk. Soms het ons nie genoeg boys nie om vir die hotels te gee. Maar ek geloof nie hul is in die private huise nie.

Daar is gister hier gese die bruin mense is bang om hul dogters in dieselfde plekke te laat werk as die naturelle; is dit u ervaring?--Ek het in my Memorandum gese dat dit is een van die gevare wat ek voorsien. Ons is so met die kleur kwessie opgemix. Die Engelsman se "familiarity breeds contempt"; as die ordentelike gekleurde meisie werk met die kaffer, dan weet ons watter moeilikhede daar kom. Ons sien gekleurde meisies wat uitgaan met kaffers-- ons sien hul in die strate; ons sien die "houseboy" saam met die "coloured girls"; hul loop saam in die strate en ons siet hul in die bioscopes; en dit is die rede dat die ordentelike vader, die hoof van die huisgesin wil nie toelaat nie dat hul meisies sal saamwerk met die kaffers. Daar is baie van hul vandag wat daar objeksies teen het.

Wat betaal 'n gewoon gekleurde man hier, wat 3/6 of 4/- per dag verdien vir sy huis? Wat huur moet hy betaal?--As hy 'n kamer huur, dan moet hy die duurste betaal. Nie onder omtrent £2 per maand nie. As hy 'n kamer kan kry vir £1.10.0 dan is dit goedkoop; daar is seker companies en Genootskappe wat geboue opgerig het en daar kan hul miskien kamers kry vir £1.10.0 per maand; maar anders moet hul £2 per maand betaal.

Is dit die klasse man wat dieselfde werk moet doen

as die kaffer?--Ja.

Voel U dat die naturelle hier 'n voordael het oor die bruin mense?--Ja, hy het 'n voordeel. Die naturel het Ndabeni en Langa; en as die bruin man vir die selfde prys moet werk as die naturel, in die Dokke by voerbeeld, dan kry hul almaal 3/6 of 4/- per dag; die naturel bly in die lokasie by die dokke vir omtrent 3/- per maand, wat hy aan die Regering betaal, maar die bruin man moet minstens £1 in die maand betaal; en dan as hul iemand gou nodig het aan die dokke, dan kry hul die naturelle uit die lokasie uit, maar die bruin man wat ver weg woon, hom moet hul loop soek. En daar kry die naturel die voorkeur in die werk. Ons levens-bestaan, die levens bestaan van die bruin mense is anders as die levens bestaan van die naturelle; ons leef anders, ons eet heelmaal ander kos; hul se miskien dat ons kos is nie goed nie.

U praat nou van die beter klas van bruin man?--Ek praat van die man wat moet kompeteer met die naturel.

En daardie man leef oek beter as die naturel, is dit was U se?--Ja--- as hy kan.

VOORSITTER: Hy leef op dieselfde kos as die witman?--Ja

As 'n plek soos Langa beskikbaar sou gestel word vir die bruin mense, sou hul daar 'n huis huur?-- Wel. ek weet nie

Gestel nou, dat daar plekke vir hul sou gemaak word?-- Ek kan nie sien nie waarom nie. Soos die posiesie in die Kaap is sou hul dit doen.

En dit sou goedkoper vir hul wees?--Ja, baie goedkoper was wat dit hier is.

U se dit is £2 vir 'n kamer hier?--Ja.

Is dit vir 'n enkele kamer?--Ja, somtyds; 10vt. by waar 'n hele familie moet woon.

Sonder stoof of kombuis?--Ja; ek kan hier die Kommissie bring na 'n plek, 'n dubbele verdiepings gebou, en as daar een huisgesin bly, dan bly daar 100 huis gesinne en daar is nie 'n enkele familie nie, wat daar vir onder £2 per maand vir 'n kamer betaal--- of wat vir twee kamers moet betaal.

As U praat van £2 vir 'n kamer --£2 per maand-- is dit die minste waarvir hul 'n kamer kan kry?--As 'n mens 'n huis het van drie kamers en 'n kombuis--as 'n mens dit moet huur, dan moet hy minstens £3.10.0 tot £5 per maand daarvir betaal. En om in staat te wees om daardie huur te betaal, moet die mense hul kamers uithuur aan ander mense, en dan vra hul tamelik hoog bedrag vir huur. En 'n mens kan nie in so'n huis inkom nie sonder sy huur vooruit te betaal. Dit is die algemene gewoonte hier.

£3.10.0 tot £ is die goedkoopste en £2 per kamer is die goedkoopste vir 'n kamer?--Nee, daar is goedkoper. Ons Stadsraad het aan die top van / Constitution Straat 'n groot gebou opgeset, waar omtrent 100 huisgesinne inwoon. As hul plek gehad het vir 500 huisgesinne, dan sou hul dit maklik kan verhuur het; daar betaal hul 10/- per week vir 'n huis van drie kamers en kombuis.

SENATOR VAN NIEKERK: Dit is 'n uitsondering?--Ja, dit is vir die klasse van man wat 5/- per dag verdien, wat miskien nie 'n volle ambags man is nie; hy werk in die docks en hy werk alle dag en aan die einde van die week het hy £1.10.0 verdien. As hy 10/- huur betaal, dan het hy £1.0.0 oor. Die Council laat nie mense toe om daar te woon, tensy hul weet dat hul hul huur kan kry; hul verhuur die huise net alleen aan mense wat permanente werk het.

VOORSITTER: Is daar in die laaste jare 'n neiging vir die bruin mense om na buite te trek, na ~~plase~~ stede soos Paarl en Stellenbosch?--Ja, daar is.

En kom hul ook vandaar na Kaapstad om hier te woon?--Ja, dit is 'n groot kwaad en ons weet nie hoe om dit te belet nie; dit is die soort van ding wat dit baie swaar maak vir ons mense wat hier is. En dit maak dinge ook moeilik vir die boere wat hul werkvolk verloor.

MNR. LUCAS: Maar hoe kom hul hier?-- Hul reken hul kan hier beter geld verdien. Een van hul kom miskien hier en kry werk vir 5/- per dag en hy skryf aan sy broer en aan sy familie "jul moet hier kom" en hul kom almal in en meen hul kan beter hier verdien as wat hul in die ander plekke het kan doen; dit is die groot moeilikheid. Daar is nie die minste twyfel aan nie, die grootste deel van die gekleurde mense wat vandag hier is, is nie mense wat in die Kaap begore is.

VOORSITTER: Dit is nie soseer mense wat uit die dorpe kom, maar meer van die plase?--Ja, dit is so.

Is daar neiging vir die naturelle om plaas arbeiders te word?--Nee, ek geloo nie.

Hul kom ook dorp toe?--Ja; ek weet van gevalle waar hul van die plase gekom het en waar hul langs die pad van die trein afgeklim het, as hul nie genoeg geld gehad het nie, en dan werk hul 'n tydjie lang om meer geld te verdien, en dan trek hul weer verder totdat hul ~~op~~ op die einde in die Kaap aankom waar hul kom werk soek.

SENATOR VAN NIEKERK : Kan U vir ons se-- is daar baie bruin mense hier sonder werk?-- Ja, daar is. Daar is baie van hul wat miskien meer voel as ander mense en wat nie wil

hier kom staan om werk te soek. Ek reken dat daar minstens een duisend gekleurde mense hier is wat sonder werk is.

VOORSITTER: Is daar van die naturelle ook sonder werk?-- Ja, maar hul kom nie hier nie. In die aand moet hul Langa of Ndabeni toe gaan; as hul nie werk het nie dan kan hul nie hier bly nie, en na 'n tyd moet hul terug gaan na die Reserve of na die Lokasie vanwaar hul gekom het. Maar daar is 'n organisasie tusse hul; as hul nie werk het nie, dan kry hul gou. Ek weet daar is 'n gewoonte onder hul, as daar 'n man is wat nie werk het nie, dan stap een van die ander mense wat gewoonlik werk het af, sodat die ander man 'n paar dae kan werk en da is hy nie genoodsaak nie om weg te gaan.

SENATOR VAN NIEKERK: Is die gekleurde mense wat sonder werk is gewillig om vir dieselfde prys te werk as wat kaffers nou op werk?-- Dit was my groot moeilikheid. Die gekleurde man se "ek is meer beskaaf as die ander mense en ek behoort beter prys te kry vir my werk as wat die naturel kry." Die gevolg was die naturel het hul uitgestoot en toe het hul ten slotte tog moet werk vir dieselfde prys as waarvir die naturel werk. Ons se "nood leer bidde", en in die einde moet hul selfs vir 2/- per dag werk.

MR. LUCAS:

In your statement, you say that after the first twelve months of hard work, "I cleared the whole of the South Arm where nobody but Native Serangs and labourers were working, to the extent, when the Docks are busy, of about 400 to 500 per day, of every Native labourer and, though I have been away from the Docks for the last two years, the system is still operating." Would you please tell us what you mean by that?-- I mean that, when I came there, there were about 400 Natives working. The whole of the South Arm had nothing but Natives working there

Mr. Veldsman

I may explain there are two parts there. On the South Arm, where there are only Natives, and then on the other side there were only Coloured people. On the South Arm itself there was not a solitary Native. In 12 months I cleared away all the Natives and got nothing but Coloured men put on and they are still there today.

Did you do that under instructions from the Government ?- Yes.

And are the Coloured people still there, or have the Natives been able to get back there again?- No, sir, the Coloured people are still there.

Are these people Government employees ?- Yes, sir; they are casual labourers.

Now those private companies, those stevedoring companies; are they employing more Natives than Coloured ?- I should say they are about 50/50. There are some Native men there who have worked for the Stevedoring Companies for years. When I got there, it was my duty to try and replace the Native labourer by Coloured labour, and I tried to get the Stevedoring Companies to put off the Natives and take on Coloured people, but they would not do so. They were quite nice about it but they said, "These people have served us well, and we are not going to change." Although they paid those people as much as 8/- per day, they would not change.

That is a wage which is paid under the Industrial Council Agreement ?- Yes.

Now, how many days a week, taking it over a period of six months, would a man average on stevedoring work ?- Well, to be safe, I should say about half.

Mr. Veldsman

Would you say three days a week ?- Yes, I suppose so

So it does not amount to a big income ?- No; when the Docks are very busy, they work day and night and the 8/- may run to 16/-. They get time and a half after a certain hour.

DR. ROBERTS: And they get double time on Sundays do they not ?- Yes. I know of cases of men who have earned £4 or £5 a week.

MR. LUCAS: Quite so, but they do not get that every week ?- No; and there are weeks when they have nothing at all to do.

Yes, that is so; the wife of one of them told me so at Langa ?- Yes. Those people are all on casual labour.

Now, on the second page of your statement, you say, dealing with stores and offices, that storemen were getting £3 per week and further on you also deal with messengers in the Banks and in Public Offices. You say there, "I am not over-estimating, when I say that 75% of this class of work is now in the hands of the Native, with less pay" ?- Yes, that is so.

Have you any idea how much less pay they get ?- Very nearly 15% less. I do not think that they get more than £1.15.- at the most, if they do get that. The average wage for a storeboy is about 22/6d to 25/- per week.

That is for a Native, you mean ?- Yes.

And then I see that you suggest as a remedy that there should be a minimum wage, irrespective of colour ?- Yes. Of course, my remedy would be a drastic one. I would say, make a minimum wage.

You have to face the fact that you cannot turn these people out forcibly ?- No, that is so.

Now, the White people say that you are forcing them

Collection Number: AD1438

NATIVE ECONOMIC COMMISSION 1930-1932, Evidence and Memoranda

PUBLISHER:

Collection funder:- Atlantic Philanthropies Foundation

Publisher:- Historical Papers Research Archive

Location:- Johannesburg

©2013

LEGAL NOTICES:

Copyright Notice: All materials on the Historical Papers website are protected by South African copyright law and may not be reproduced, distributed, transmitted, displayed, or otherwise published in any format, without the prior written permission of the copyright owner.

Disclaimer and Terms of Use: Provided that you maintain all copyright and other notices contained therein, you may download material (one machine readable copy and one print copy per page) for your personal and/or educational non-commercial use only.

People using these records relating to the archives of Historical Papers, The Library, University of the Witwatersrand, Johannesburg, are reminded that such records sometimes contain material which is uncorroborated, inaccurate, distorted or untrue. While these digital records are true facsimiles of paper documents and the information contained herein is obtained from sources believed to be accurate and reliable, Historical Papers, University of the Witwatersrand has not independently verified their content. Consequently, the University is not responsible for any errors or omissions and excludes any and all liability for any errors in or omissions from the information on the website or any related information on third party websites accessible from this website.

This document is part of the archive of the South African Institute of Race Relations, held at the Historical Papers Research Archive at the University of the Witwatersrand, Johannesburg, South Africa.